

**АКТУАЛЬНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ
ТА ОСВІТНІХ МОДУЛЬНИХ ПРОГРАМ**

ACTUALITY OF THE REFORMATION OF THE PASSENGER TRANSPORT SYSTEM AND
EDUCATIONAL MODULE PROGRAMS

Євген Форнальчик, Микола Жук, Христина Барвінська, Володимир Ковалишин

Національний університет «Львівська політехніка»

вул. Ст. Бандери 12, м. Львів, 79013, Україна

Reform strategies play a key role both in improving the efficiency of passenger transport and in improving the training programs of industry professionals. The involvement of information technologies and the integration of European intelligent transport solutions will accelerate the transition of urban transport systems and learning processes to the modern high-quality level of developed countries. In addition, the reformation of passenger transportation systems will increase transport and operational safety.

Міські території є основними чинниками економічного розвитку та зростання виробництва, інновацій у забезпеченні життєдіяльності населення. Ефективне функціонування системи пасажирського транспорту відіграє важливу роль у розвитку сучасного міста. Сьогодні, на жаль, робота цієї системи створює низку проблем, і не тільки у галузі транспортного забезпечення. Досвід міст країн ЄС показує [1-3], що ефективне функціонування системи пасажирського транспорту забезпечує стабільність і якість розвитку. Україна з її економікою, що розвивається, потребує невідкладних пошуків і дій у розв'язанні цих проблем, оскільки вони (з позицій європейського досвіду) не розглядалися і їх результати до кінця не використовували на практиці. Наприклад, взаємодія між різними видами пасажирського транспорту в міському транспортному комплексі до сьогодні не повністю вивчена. Рішення, які приймалися, були недостатньо ефективні для якісного функціонування розглядуваної системи. Стратегії реформування системи пасажирського транспорту міст повинні представляти особливий інтерес для місцевих органів влади та транспортних компаній.

Відомо, що існуючі системи пасажирських перевезень в містах України недостатньо повно враховують зміни, що відбулися протягом останніх 20 років. Перерозподіл місць генерування пасажирських потоків та відсутність моніторингу знижують ефективність управлінських рішень місцевих органів влади. Крім цього, є значна кількість екологічних та соціальних проблем, пов'язаних з транспортними. У зв'язку з цим, особливу увагу потрібно зосередити над вивченням і практичним використанням європейських підходів до реформування систем пасажирського транспорту, з метою сталого його розвитку. Прогрес, який очікується в результаті реформування системи пасажирських перевезень, з урахуванням методологій розвитку та інтелектуальне прийняття відповідних рішень і комплексне використання ІТ-систем, набуває актуальності з інтеграцією з освітньо-науковим середовищем, що також реформується на основі європейського досвіду [3].

Освітні реформи в Україні та впровадження європейських стандартів можуть дати університетам можливість формувати власні освітні модульні програми у галузі транспортних технологій та логістики, здатні виявляти актуальні проблеми у розвитку реальних транспортних систем міст. Сьогодні університети зацікавлені у розробленні передових освітніх модулів в галузі транспорту міст, що орієнтовані на реформування у т.ч. існуючих систем міського пасажирського транспорту. Залучення інформаційних

технологій та інтеграція з європейським досвідом, прийняття інтелектуальних транспортних рішень разом з реформуванням освітніх програм підготовки фахівців, сприятиме підвищенню рівня функціонування міських транспортних систем.

Плідні дискусії представників освіти з представниками місцевих органів влади та зацікавленими транспортними організаціями уможливають усвідомлення потреби застосування європейських підходів до підготовки фахівців з реформування та управління пасажирськими системами міст. Нами виявлено одну із проблем щодо відокремленості від міжнародних напрацювань та підготовки фахівців, зокрема, потребу пов'язування місцевих транспортних навчальних програм з вимогами ЄС [1-3]. Наприклад, навчальні модулі, основані на інтелектуальних технологіях, що приділяють увагу навколишньому середовищу, поки що не представлені у робочих навчальних програмах.

Використання досвіду країн ЄС, який ґрунтується на синергетичному логістичному підході до управління міськими пасажирськими перевезеннями дасть можливість відповісти на запити міст щодо функціонування об'єднаної міської транспортної системи. Ця система підвищить безпеку та ефективність транспортних послуг, покращить екологію природного довкілля. Підготовка висококваліфікованих фахівців у цій галузі уможливить підвищення ефективності прийняття рішень, оскільки вони будуть базуватися на європейському та вітчизняному прогресивних досвідах. Окрім цього, нові можливості будуть запропоновані для підвищення кваліфікації працівників транспортних компаній. Недостатня кількість висококваліфікованих фахівців з досвідом у сфері реформування пасажирських систем та невідповідне фінансування не дозволить забезпечити сучасний рівень пасажирського обслуговування.

Використання європейського підходу [1-3] до реформування систем пасажирських перевезень у містах вважаємо важливим для підготовки фахівців що в кінцевому результаті призведе до ефективного впровадження успішних проектів. Відомо, що для реформування цих систем зараз недостатньо масивів даних їх моніторингу, відомо також, що не вистачає фінансування для відповідних досліджень, немає чіткого та уніфікованого шляху для підтримки управлінських рішень та підвищення культури використання пасажирського транспорту. В основі повинен лежати інноваційний елемент реформування - інтеграція європейського підходу до системи пасажирських перевезень і підготовки висококваліфікованих фахівців, заснованих на інтелектуальних та інформаційних технологіях. Учасники проекту реформування повинні дослідити взаємодію попиту та пропозиції, безпеку транспортних процесів та ефективність транспортного сервісу міст. З Такий підхід сприятиме ідентифікації та запровадженню економічно вигідних міських транспортних рішень.

Застосування європейського досвіду в рамках єдиного з нашою державою методологічного підходу, спрямованого на визначення оптимізованого напрямку транспортної і освітньої політики, є новим інноваційним проектом (це було показано дискусіями щодо нових викликів програми "Горизонт 2020"). Заохочення і виконання усіх планових дій з реформування двох галузей (транспортної і освітньої) з відповідним фінансовим забезпеченням уможливить швидкий поступ їх до рівня європейських міст.

Список літератури

1. Stoyanov P. Some implementation of quality of public transport / Stoyanov P., Gagova P. // *Transport problems*. – 2012. – Vol. 7, Issue 2. – pp. 37–42.
2. Hajdul M. Model of coordination of transport processes according to the concept of sustainable development / Hajdul M. // *LogForum*. – 2010. – No. 3 (21). – pp.45-55.
- Carteni A. Urban sustainable mobility. Part 1: Rationality in transport planning / Carteni A // *Transport problems*. – 2014. – Vol. 9, Issue 4. – pp. 39–48.